DEO OPTIMO MAXIMO,
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigeſimâ-nonâ menſis Decembris, anno Domini M. DCC. LXVIII.

M. THOMA LEVACHER DE LA FEUTRIE,
Doctore Medico, Præſide.

An veſiculæ felleæ per ductum Cyſticum Bilis mittatur?

I.



HEPAR, Bilis colum, eſt amplum rubicundumque viſcus totam occupans hypochondriacam regionem dextram, & ad epigaſtrium uſque, ſicut & ad lumborum ſupremam partem, extenſum; collocatur ſub Diaphragmate, ad illud concipiendum profundiſſimè excavato, cuique trium vinculorum miniſterio alligatur; peritonei productione involvitur; duos in lobos, ſciſſuræ maximæ interventu diſtinctum, arteriam à cœliacâ pro ſuo nutrimento accipit venaſque ad cavam dimittit: nervos ab inter-coſtali & extremo pari vago plexum efformantibus oriundos habet; eſt præterea inſignis vena quædam, Portarum nomine, quæ ex adunatis omnium ferè abdominis viſcerum venis exſurgens, obliquo tramite fertur ad Hepar, miroque modo penetralia iſtius ingreſſa diſtribuitur: hæc autem vices arteriæ gerens & capſulâ Gliſſonii munita ſanguinem venoſum ad Bilis ſecretionem devehit, ità ut optimè ſcripſerit Batavorum Hippocrates Boerhaavius (*a*) *portionem ſanguinis corde pulſam bis arterioſam, bis venoſam fieri antequàm in cor redeat.* Verùm ex iſto ſanguine venoſo, abſquè glandularum ope (*b*) ſegregata Bilis exiliſſimos intrat ductus pororum Biliariorum nomine inſignitos. Hi capſulâ venæ Portarum tecti, plures in unum coeunt, qui quidem rursùs aliis ejuſdem generis junctus plurimis in unum abit majorem. Ille (inſtar arboris) ex innumeris ſimul unitis radicum capillis conſtans egreditur ex hepate, tuncque ductus Hepaticus appellatur, & ad duodenum inteſtinum ità progreditur, ut directionis ſuæ linea ſit fermè verticalis: ex quo videri poteſt quàm facili negotio, proprio tracta pondere Bilis canalem hunc permeans rapiatur ad inteſtinum, & quàm difficilè contrà ſuum & urgentis à tergo humoris pondus retròagi poſſet. Dùm autem ad duodenum ſic pergit ductus hepaticus, medio in itinere canalem alium, pennæ anſerinæ amplitudinem præ ſe ferentem offendit; mox obliquè tunicas iſtius perforat & poſtquàm inter has aliquantulùm ſeſe inſinuavit, ejuſdem in cavo, versùs tertiam longitudinis partem, rotundâ hiat aperturâ. Bilem, quam continet, hâc aperturâ eructat in novum illum canalem, qui Cyſticus ideò denominatur, quòd, dùm ex unâ parte ſub majore jecoris lobo tranſit, *ampliorem ſensìm*, ut habet Bianchius celeberrimus (*c*), *acquirat cavitatem, uſquequò in expanſionem quandam ampulloſam, ſubrotundam & veſicularem deſinat, quæ à figurâ humoreque recepto dicitur Cyſtis fellea, folliculus Biliarius.* At ductus ille Cyſticus ita incurvatur, ut ad inferiora non parùm deſcendat; hinc fundus Cyſtidis illo inferior eſt multò; quâ autem parte ampliari incipit valvulâ ſpiræ in modum contortâ, quam olim Riolanus (*d*) Scholæ Pariſienſis decus obſervaverat, quamque clariſſimus Heiſterus (*e*) apprimè expoſuit, donatur, & parte

(*a*) Inſtitutiones Medicæ, de actione hepatis. Num. 350.

(*b*) Nullas in jecore glandulas adeſſe demonſtrarunt invictè Ruyſchius, Hiſterus, Bergerus, &c.

(*c*) Bianchi Hiſtor. Hepati. parte 1â cap. XVIII. §. 11.

(*d*) Riolanus Anthropographia. lib. 2. cap. 22.

(*e*) Heiſter. Compend. Anatom. num. 217. & notâ 18.

* Auctore M. A. PETIT, anno 1744.

illâ, quæ ampullæ inſtar intumeſcit, Cyſtimque conſtituit, in ſinu quodam faciei infernæ jecoris inſculpto tenetur & ei maximè adhæret. Nunc verò portio Cyſtici canalis altera, quæ ductus Choledochus & communis quoquè vocatur, ex eo quòd videatur exſurgere ex unitis duobus mox memoratis ductibus, terminatur ad duodenum & (f) *in illius partem poſticam primò inſeritur, indèque inter tunicas ejus obliquè deorsùm fertur; poſtquàm enim exteriorem tunicam penetravit, inter eam & ſecundam tunicam ad duodecimam circitur unciæ partem, deorsùm progreditur, ibique hanc etiam perforat, interque illam & tunicam interiorem ſemi-unciali ferè longitudine prorepit, tandemque hiatu rotundo in inteſtinum aperitur.*

(f) Gliſſonius, Anatom. Hepat. cap. XVI.

I I.

CYSTIS fellea turget fermè ſemper bile amariori majoris & vis & acrimoniæ, minuſque dilutâ quàm ea quæ per hepaticum ductum jugitèr fluit: has autem dotes bilem contrahere, morando, uno conclamant ore Medici omnes, & procùl dubio calculi iſti qui ſæpè gignuntur in cyſtide, humorem in hâc aliquandiù morari comprobant, & prætereà ductûs cyſtici directio, ad eam confirmandam opinionem non parùm conducit; nùnc autèm bilis iſta, quâ repletur cyſtis, vèl in ipſiuſmet cavo generatur, id eſt, à maſſâ ſanguinis ſeparatur: vel ab hepate per canales huic operi peculiaritèr dicatos vehitur ad veſiculam felleam. Backius (a) & Silvius de le Boe (b) omnem in folliculo felleo bilem ſecerni arbitrati ſunt: illorum opinio utpotè quæ rationi & experientiæ minimè conſonat, fusè refellitur à Cla. (c) Bergero & à cunctis ferè Medicis nunc rejicitur. At, inquies, cyſtidis membranam interiorem innumeris ſcatere glandulis melioris notæ volunt Anatomici ferè omnes; quidni igitùr his miniſtrantibus tota ſecerneretur fellea bilis? Verùm hanc diluere objectionem haùd difficilè erit illi, qui attentè ſemel cyſtidis inſpexerit interiora: is etenim pro certo habebit iſtas glandulas merè fictitias eſſe; cùm nihil aliud intueri poterit pratèr lacunas quaſdam, quæ humorem fundunt mucoſum, ad obliniendos cyſtidis parietes internos, nè ſcilicèt acrimoniâ bilis lædantur; tales ſunt & ſimiles uſus præſtant eæ, quæ in urethrâ conſpiciuntur lacunæ: & inſupèr ii qui has pro glandulis habuere, idem ſentiunt ac clariſſimus Bianchius (d), qui in ſuâ hiſtoriâ hepaticâ ſic habet, *Bilem per haſce glandulas ſecerni, ridicula eſt aliquorum confabulatio.* Patet ex dictis bilem cyſticam in veſiculâ non ſecerni; reſtat ergò ut ad eam accedat per ductus ad id muneris implendum ſpecialiter aptos. At dùm Authores, quinam ſint illi ductus, aſſignare contenderunt, in varias abiere partes. Laurentius (e) veterum opinionum defenſor acerrimus, vult omnem bilem ab hepate immediatè ad veſiculam ferri & eam allici ope rectarum cyſtidis fibrarum, poſteà per eandem viam, per quam attracta erat, canalem nempè cyſticum, ad inteſtina detrudi. Riolanus (f) vir nunquàm ſatis laudandus, Julii Jaſolini ſententiam amplexus contendit, nihil ad veſiculam per ductum cyſticum regurgitare poſſe: ſed radicum exiliſſimarum & per totum jecur diſſeminatarum auxilio folliculum felleum tenuiſſima impermixtaque, ut ait, biliosa excrementa accipere; dum craſſa, mixta & fœculenta pèr porum biliarium ad inteſtina deturbantur. Gliſſonius (g), qui de Anatome hepatis librum conſcripſit aureum, ſic ſententiam exponit ſuam. *Quamvis*, inquit, *bilis ab inteſtino ad veſicam remeare poſſit; ſolemnis tamèn veſiculam implendi modus, à radicibus ejus fibroſis per hepar ſparſis perficitur.* Fallopius in inſtitutionibus Anatomicis cenſuit, bilem hepaticam ad veſiculam reſilire, quandò comprimente chylo influxus illius in inteſtinum intercíditur, & ſic tunc temporis cyſtim adimpleri. Recentiorum plurimi ducem hâc in re Fallopium ſecuti ſunt. Alii verò, quos inter eminent Bergerus & Bianchius, Fallopii probantes opinionem, putaverunt quoque per has radices à Riolano & Gliſſonio memoratas, quaſque ductus hepatico-cyſticos, vel cyſtico-hepaticos vocavere, non parùm bilis ad cyſtim vehi. Ex tot autem diſſentientium Authorum opinionibus, Fallopii aliis omnibus anteponenda nobis videtur ſententia: bilis etenim veſiculæ per ductum cyſticum mittitur, ſi ductus ille unica ſit via, quâ bilis ad cyſtim accedere queat.

(a) Backius, de Corde, pag. 130.
(b) Silvius in Diſſer. pag. 90.
(c) Bergerus, de Naturâ Hum. pag. 223.
(d) Cap. XVII. §. IV.
(e) Laurentius Hiſto. Anatom. libro 6. cap. 20. quæſt. 23 & 24.
(f) Anthropogra. lib. 2. c. 22.
(g) Anatom. Hepat. cap. 20. prop. 3â.

III.

DUCTUM cysticum unicam esse viam, quâ bilis ad vesiculam pervenire queat; quarè dubites asserere? Hujus partis nec non vicinarum situm, fabricam, diversamquè pro diversis temporibus actionem sedulò perpende. Dùm post peractam alimentorum digestionem, chylo excrementis commixto repletur intestinum duodenum, tùnc illius paululùm extendantur tunicæ necesse est: verùm eæ nequeunt extendi, quin occludatur ductûs biliarii ostium, membranis, inter quas obliquè transit, sibi mutùo per compressionem intùs factam applicatis. Intereà jugiter ab hepate stillat biliosus humor: ille solito cursu ad ostium intestini fertur, isto autèm clauso, intestini cavitatem subire nequit. Colligitur itaquè in sinu canalis communis, & illius intrà breve temporis spatium totam occupat cavitatem. At dùm res ità peraguntur, contentus in vase biliosus latex, non tantùm contractis abdominis musculis premitur & ad effluxum sollicitatur, sed effluente semper bile urgetur etiàm: indè viam, quâ prementium vires effugere possit, quærere cogitur; in ductum hepaticum retrogrado resiliet-nè pede? Obstant & pondus & fermè verticalis ductûs directio. Verùm ad vesiculam patet aditus, favent que progredienti humori, & declivis semita & valvula spiralis, quæ descensum molliorem reddit & refluxum præpedit. Bilis ergò facilè hoc sequetur iter & quasi spontè veniet in folliculum biliarium, donèc ille semèl repletus plùs humoris admittere impar erit. Ibi commorando, eas, quas in medium protulimus, dotes bilis adipiscetur, & posteà pèr eandem viam, pèr quam venerat, ad intestinum fluet. Cave autèm cùm plerisque censeas, contractionem fibrarum vesiculæ muscularium in causâ esse, cùr è cystide effluat humor. Illæ etenim fibræ non eæ sunt, quæ tantis polleant viribus, & aliundè non videtur quarè sic pèr vices contraherentur; sed veritatem assecutus eris, si putaveris potiùs ventriculum alimentis turgidum cystim premere & bilem ad exitum provocare. (*a*)

(*a*) Plura de hâc re vide apud Bianchium. cap. XIX.

IV.

QUAMVIS hactenùs nostra ità fuerit exposita opinio, ùt vera cunctis videri debeat; eam tamèn invictissimis juvat observationibus comprobare, nè ullus supersit in posterùm dubitandi locus. Et primò quidèm in viperis & serpentibus vesicula fellea jecori non adhærescit, sed pendula est & choledocho vasi, cystici canalis ope alligatur: atqui certè in his pèr ductum cysticum tota venit, quæ in cystide reperitur, bilis: rem eo modo se habere in hominibus, licèt in his hepati applicetur & hæreat cystis, cur negaremus? En aliud experimentum: si cystico ductui variis in animantibus vinculum injiciatur, tunc illicò, collectâ vinculum intèr & intestinum bile, ductus intumescit admodùm. Hanc observationem firmat sequens, dilaceratâ vesiculâ iisdem in animantibus, bilis conspicitur ab extremo ductu cystico manare versùs dilaceratum vesicæ fundum. Hæc experimenta duo felicitèr à Bohnio & Ruyschio tentata, illis visa sunt eam, quam tuemur, opinionem invictè probare. Vir & eruditione & industriâ commendatissimus Morgagnius (*a*) de duabus suis observationibus loquens, sic habet, *in quarum alterâ cystim tàm brevem, tamquè angustam inveni, ùt imo fundo ab jecoris limbo satis distaret, majorem autèm oleam tota continere vix posset. Bilis inerat perpauca ex viridi pallida. Hepaticus truncus duplò erat amplior, quàm par fuisset, rugosâque intùs superficie, sed non in retis formam dispositâ. Nimirùm credo, quæ bilis in cystim divertere debuisset, eam magnâ ex parte in eo trunco subsistere coactam, hunc olim dilatasse.* Demùm Dnûs, Lieutaud (*b*) Med. Doct. refert se in cadavere quodam cystim ità constrictam reperiisse, ùt eam desiderari primo crediderit intuitu; nil bilis in eâ continebatur, & partes vicinæ sicùt vesica ipsamet, quæ flavo colore tingi solent, nè levem quidèm coloris istius præ se ferebant impressionem. In cervicis autèm cavo nigricans delitescebat calculus, qui ità hâc in parte membranâ, meliùs dicam, sacculo, retinebatur, ùt ad vesiculam pelli nequaquàm posset. Ductus hepaticus, communis & cysticus capaces erant admodùm. Simile quid mihi visum fuit tribus abhinc annis. Quibus omnibus rationum momentis patet quàm firmis nixa sit fundamentis opinio nostra.

(*a*) Morgagnii Epist. Anat. 34. num. 43.

(*b*) In actis Reg. Scient. Acad. anni 1735. & in opere suo quod gallicè inscribitur, *Essais Anatom.* p. 305.

V.

AT movet te forsàn autoritas Gliſſonii, Peraltii, Bianchii, Verheyeni, Winſlowii & aliorum plurium de re Anatomicâ benè meritorum, qui ſuſpicantur eſſe bilifera vaſa quædam, quibus cyſtis hepati adnectitur, & bilis fertur ad veſicam felleam, quæ in bobus luculentèr ob oculos ponuntur. At nihil contra noſtram hanc opinionem facit tàm excellentium virorum obſervatio: æquiores ſunt ipſi rerum æſtimatores quàm ùt ex tali in animalibus ſtructurâ, imò ex diverſo in iis partium uſu rem ſic ſe in humano corpore habere concludant, dùm militant ex adverſo tot tàmquè victricia quæ attulimus argumenta; nec unquàm ea intueri, quâvis adhibita curâ, nobis datum fuit. Vidimus quidem innumera ſanguinea & exiliſſima vaſa, quæ ab hepate ad veſiculam uſquè progrediebantur, quæ quidèm flavo, ob vicinam cyſtim, tincta erant colore, eo modo, quo tingitur pars coli veſicæ felleæ adjacens; ea ſunt quæ ſanè pro vaſis biliferis habita, ductus hepatico-cyſtici aut cyſtico-hepatici nuncupata fuere: at ſi ea darentur bilifera vaſa in obſervatione mox allata Dni. Lieutaud, cyſtis, impedito, calculi interventu, bilis ad inteſtinum effluxu, fuiſſet multâ bile turgidiſſima, nedùm, ut tamen deprehenſa eſt, vacua & omni humore deſtituta fuiſſet, nèc nobis ſolùm res eo modo viſa fuit: Idem ſentiunt viri laudatiſſimi Morgagnius, (*a*) Heiſterus, (*b*) Lieutaud, (*c*) & alii per plures. At certè, inquis, aër pèr jecur inſufflatus ad veſicam uſquè pervenit. Eſto; pervenit ille pèr vaſa ſanguifera, quibus inſtituitur commercium hepar intèr & cyſtim. Urges; per eundem canalem ire & redire bilem ridiculum eſt aſſerere. Equidèm ridiculum foret contendere bilem pèr idem vas, eodem inſtanti ire & redire: ſed id diverſis fieri temporibus jàm diximus. Nequè nos latet in aquilâ aliiſque quibuſdam in avibus, duos animadverti ductus biliarios, quorum unus ab hepate, alius à cyſtide procedit, qui quidèm ſeparatim duobuſque diſtinctis foraminibus in inteſtinum aperiuntur. Sed quid indè? Bilis in avibus iſtis venit ad cyſtim pèr ductus hepatico-cyſticos, ut fit quoquè in bobus, in quibus hos adeſſe ductus confeſſi ſumus; at illi deſiderantur in homine. Non igitùr ea obſtabunt omnia, quin ex dictis certò concludamus.

(*a*) Morganius Epiſt. Anato. 1â.
(*b*) Hiſterus, Comp. Anatom. notâ 18.
(*c*) Lieutaud, *Eſſais Anatom.* pag. 305.

Ergò Veſiculæ Felleæ Bilis per ductum Cyſticum mittitur.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Simon-Antonius BRINGAUD.

M. Joannes-Baptiſta THURANT.

M. Petrus BERCHER, *Facultatis Ex-Decanus & Academiæ Cenſor, Regiæ Hiſpaniarum Infantis, dum viveret, nec-non Regii exercitûs ad Infimum Rhenum in ultimo bello Medicus primarius.*

M. Claudius-Joſephus GENTIL, *Militarium Noſocomiorum ad Regis Exercitum Medicus.*

M. Ludovicus-Petrus-Felix-Renatus LE THIEULLIER, *Saluberrimæ Facultatis Decanus, Regis Conſiliarius & in majori Conſilio, nec-non in magnâ Regiæ, Domûs & Franciæ Præfecturâ Medicus ordinarius.*

M. Benjamin-Ludovicus LUCAS DE LAUREMBERT.

M. Edmundus-Thomas MOREAU, *utriuſque Pharmaciæ Profeſſor deſignatus.*

M. Petrus-Ludovicus-Maria MALOET.

M. Leander PEAGET, *Antiquus Conſiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Caſtelleto.*

Proponebat Pariſiis JOSEPHUS-IGNATIUS GUILLOTIN, Santo, Doctor Remenſis & Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus. A. R. S. H. 1768.

A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſit. & Facultatis Med. Typograph. 1768.